

טוב להסות בה'

הדלקת נרות: 19:06
יציאת השבת: 20:08
רבינו תם: 20:40

תגובות והערות: 0506425002 - משפחת אחיאל. כתובת: משה בריל 9, ת"א. מצווה לעשר לעלוני שבת!

יום מתן תורה הגדול והנורא!

פרשת השבוע: פרשת במדבר. יום שבת 46 ימים לעומר.

321

לרפואה פרנסה

ההצלת: הרב עובדיה יוסף בן גורגיה. הרב שמעון בן בכריה. מ"ס מנשה ואורה אחיאל. מ"ס מיכאל וציפורה אחיאל. מ"ס מרים בת גלילה. אבישי דוד בן ברכה. ברכה בת דורה דבורה. צילה בת ברכה. יעקב בן לינה. משה חיים בן מרים. יעקב בן מלכה. עילום שם לביאת המשיח, הילה, לאה ומרים בנות ליאורה לריסה. ליאורה לריסה בת זבו זולחיה. רחל, יעל ופנינה בנות אירנה איסטט. שולמית בת חתן, ברוך בן גורגיה

לזיווג הגון - רפאל בן

מרים, יעקב ויהודה בני מלכה. יהודה צבי בן דבורה, חנה אנה בת רביה ורותם בת גאולה.

זרע בר קיימא - שלום

בן יונה, שרון בן מלכה, פרידה בת עמליה.

לעילוי נשמת - הרב

יעקב חי בן מרגלית, מ"ס צדוק בן נור, מלכה בת אסתר, תמרה בת מזל. מזל בת דוד וכת שבע. אורי חי בן רינה יריב בן גאולה. אברהם בן אלה. ישעיהו בן יצחק. רות בת גוסרת יצחק בן עליזה. יוסף בן אנגלינה. אפרים בן רחל. ר' יצחק בן טופחה. ר' שמעון בן סאסי סופיה, גבריאל בן סמינה. אסתר בת עישה, שלום בן תמו, דוד בן אסתר, רחל בת קלמי. אליהו מאיר בן סימי איפרגן, עובדיה כהני. לואיזה עליזה בת שמחה. זוהרה טימסטיית בת מרים. שמעון בן זוהרה. רחמים בן צ'חלה. אייל בן טובה, איריס בת מלכה ועמרים בן איזה, דוד בן זינת שרה, שמואל בן טובה לאה, סלימה סניורה בת רחל, ניסים בן ויקטוריה.

חיים הגדול בשנתו

נמצאים אנו בשבת שלפני חג השבועות, המכונה בפי חכמים בשם: "שבת דרך ארץ", שבה משתדלים להתכונן לקראת מתן תורה ע"י התנהגות נאותה בדרך ארץ, כדי לקיים את דברי חז"ל: "דרך ארץ קדמה לתורה". שבת זו, כותב ה'תורת אמת' זצ"ל, מסוגלת להשפיע רפואה לכל יהודי ויהודי, כפי שלפני מתן תורה בהר סיני ריפא הקב"ה את כל החולים, כך שוב קורה הדבר בשבת זו.

"כמה קדוש ונשגב חג השבועות, יום מתן תורה", כותב בעל 'סדר היום', "שקדושתו גדולה יותר מכל המועדים, שביום זה זכינו, עם ישראל, לקבל את התורה הקדושה המבדילה אותנו משאר העמים השונים ובחר בנו ה' ביום זה מכל האומות להיות עמו הנבחר. לכן, יש לעסוק בתורה הקדושה ביום זה להראות את שמחתנו בה, ואף יש לשמוח ולאכול בסעודה דשנה בבשר ויין, כדי להודות לה' על זכות זו" (החיד"א הקדוש). לכן, נוהגים לקשט את בית הכנסת ואת הבית בפרחים שונים, כהכנה לקראת התקדש היום, כפי שהיה הר סיני מקושט טרם נתינת התורה, וכמו כן נוהגים לאכול מאכלי חלב, זכר לתורה שנמשלה לחלב ודבש.

כתב השל"ה הקדוש: "וצריך להתעורר מאוד בליבו, להתקדש ולתקן מעשיו להיות מוכתר בכתר תורה, כי יום קדוש זה הוא יומא דדינא (יום הדין)... ונידון בו כל אדם על התורה. ובו נקבע כמה חידושים יחדש השנה בתורה (האדמו"ר מגור). מפני שבכל שנה ושנה בחג השבועות, אומר הרמח"ל, חוזר מעמד הר סיני ונתינת התורה מחדש לכל יהודי ויהודי בשמיים, "וצריך האדם שלא ישן בלילה הזה כלל אפילו רגע אחד, ויהיה כל הלילה ער ועוסק בתורה", אומר האר"י הקדוש ואף מגלה ומבטיח, "ודע כי מי שלא ישן בלילה זה כלל אפילו רגע אחד ויעסוק בתורה ללא הפסקה בשיחה בטילה - מובטח לו שישלים שנתו ולא יארע לו שום נזק בשנה ההיא!".

לכן, כותב החיד"א הקדוש, ישתדל כל אדם לחדש חידוש בתורה ביום זה, ואם אינו יודע לחדש, ילמד דבר מחדש - "והוא סימן טוב לכל השנה". אך יותר מכל, הרגע החשוב ביותר ביום זה הוא, שעת קריאת התורה בבוקר, בו קוראים את עשרת הדיברות, ובאותה שעה ממש יכוון שעומד עתה בהר סיני ומקבל התורה, לכן יזהר מאוד שלא ירדם! (יסוד ושרש העבודה). "ובעת הגיע תפילת מוסף", כותב הרב פינקוס זצ"ל, "הוא עת רצון כשעת הנעילה ביום הכיפורים, אשר נשפעת אז סיעייתא דשמיא עצומה של רוחניות לכל השנה, לכן יתחזק האדם שלא להירדם ברגעים יקרים הללו".

ויחזור לביתו ויאכל מאכלי גבינה, אך אל יסיר מליבו שעד רגעו האחרון של יום זה, כותבים הספרים הקדושים, "נידון האדם על התורה שיקבל לכל השנה וכן על הכלים ללימוד התורה, כגון אם יהיה לו, חלילה, חיים עם צער, נזק או חולי ואז לא יוכל לעסוק בתורה ח"ו". ולאחר שנח מלימוד הלילה, נוהגים לערוך סעודה שניה של יום טוב, ונוהגים בקהילות רבות בישראל לקרוא בספר 'מגילת רות', להראות שהתורה כולה גמילות חסדים, שכל השכר הרב שזכתה רות שיצא ממנה המשיח, היה עקב החסד שעשתה עם נעמי, ללמדנו, שנעסוק בתורה ובגמילות חסדים (החיד"א הקדוש). כמו כן נוהגים לקרוא את כל ספר התהילים מפני שהוא יום פטירת דוד המלך ע"ה, "וביום זה", כותב החיד"א זצ"ל, "יעלה לרצון ביותר אמירת התהילים, מפני שהוא יום ההילולא של דוד נעים זמירות ישראל". "והעיקר שניצל כל רגע ביום זה לעסק התורה", כותב בעל 'חמדת ימים', "מפני ששעה של לימוד ביום זה שקולה כלימוד של יום שלם ברציפות".

ואף בשעת הסעודות ישורר וישמח שמחה גדולה עם בני ביתו, כי מצווה רבה לשמוח ביום זה יותר מכל המועדים, ויתענג במאכלים ערבים, ואם יוכל אף לספר סיפור על הבעל שם טוב הקדוש, שחג שבועות הוא יום פטירתו. נבוא ליום זה בהודאה גדולה לה' שבחר דווקא בנו מכל האומות ונתן לנו תורה מתוקה שאין כמותה בכל בעולם! נא לא לעיין בזמן התפילה - למנוע יצא שכרו בהפסדו - שכר לימוד תורה בשבת פי אלף מלימוד תורה ביום חול - טעון גניזה!

רוצים הקדשה
שנתית
צלצלו...
0506425002

★ הלכות ברכת מעין שבע בשבת ★
סימן רסח' מתוך הילקוט יוסף

דינה של ברכת מעין שבע בשבת
 (1) אם טעה והתפלל לליל שבת תפלה של חול, ולא הזכיר של שבת, או שלא התפלל כלל, ושמע משליח צבור ברכה מעין שבע מתחלתה ועד סופה, ושהשליח צבור התכוון להוציא ידי חובה, והוא התכוון לצאת י"ח – יצא ידי חובה ולא חוזר להתפלל.
 ומכל מקום, מכיון שיש חולקים וסוברים שלא יוצאים בברכה 'מעין שבע' במקום שבע ברכות של התפלה, נכון לכתחלה שיתפלל תפלת ערבית של שבת במילואה, ורק בדיעבד שכבר כיון לצאת בברכה 'מעין שבע', יצא ידי חובה ולא חוזר להתפלל.
 ***

טעות בתפילת השבת
 (2) יזהר אדם בתפלותיו בשבת, שלא יבוא לכלל טעות בתפלה, להתחיל אתה חונן, שאין זה סימן טוב לאדם שטעה בתפלתו בשבת והחל 'אתה חונן'.
 ולכן טוב ונכון להתפלל מתוך הסיודור. ואם טעה בתפלות שבת והתחיל בתפלת החול, גומר אותה ברכה שהתחיל בה, ואחר כך חוזר לתפלת שבת. ואין הבדל אם נזכר

סגולות לפרנסה ועשירות!
 (1) **כתב החת"ם סופר זצ"ל (דרשות ח"ג):**
 "אדם המקפיד שלא לעסוק בשום דבר קודם תפילת שחרית, אזי אחר התפילה כשהולך לעסוק במשא ומתן הוא מצליח בשפע פרנסה."
 (2) **כתוב ב'תנא דבי אליהו רבה' (פרק יג):**
 "אדם המגביה קולו באמירת 'קדוש קדוש קדוש' ומכוון בליבו לקדש את ה' – הקב"ה יזכהו לגדולה ועשירות שלא תיפסק ממנו ומורעו. ומספר שם אליהו הנביא על אדם פשוט שלא ידע לקרוא ולשנות, וכשהגיע השליח ציבור לקדושה, הגביה קולו ואמר: 'קדוש קדוש קדוש'."

★ פרנסה ועושר ★

כי אמר לפחות זאת יודע אני לעשות. והנה עלה אותו האיש לארץ ישראל ועשהו ה' ממונה על כל הבריונות בארץ ישראל, ובנו לו בית בו ישב כל חייו, והניחו לו ולבניו ממון רב מאוד עד סוף כל הדורות, בזכות שהיה מקפיד לומר בקול רם 'קדוש קדוש קדוש' לכבוד ה'.

בערב חג השבועות, כותב ר' חיים פלאגי, ישנה סגולה מיוחדת: לתרום לצדקה 104 ₪ ולהעבירם לתלמיד חכם עני, ובכך זוכה האדם לתיקון עוון אדם הראשון, חטא העגל ופגם הברית והוא סגולה לחשובי בנינים.

– מתוך 'עצה ותושיה' 03-5797894 –

★ הלכות טעות בתפילת שבת ★
סימן רסח' מתוך הילקוט יוסף

בברכת 'אתה חונן' או שנזכר בברכה אחרת בתפילת שמונה עשרה – שיגמור את אותה ברכה שהתחיל בה, ויחזור לשל שבת. ואין הבדל בכך בכל תפילות שבת, מלבד תפילת מוסף שאם טעה והתחיל 'אתה חונן', פוסק באמצע הברכה, ומתחיל 'תכנת שבת'. ואף אם נזכר אחר שהגיע לרצה, אומר שם 'תכנת שבת' וחותר 'מקדש השבת'.
 ***

התפלל בטעות תפילת חול בשבת
 (3) מי שהתפלל בשבת, בטעות, תפלה של חול וסיים את תפלתו, מאחר שלא הזכיר של שבת לא יצא, וצריך לחזור לראש. אך אם לא אמר 'יהיו לרצון אמרי פי' השני, אינו חוזר אלא לשל שבת.
 ואם הזכיר של שבת בתוך השמונה עשרה, אף על פי שלא קבע ברכה לשבת – יצא. ואם הוא מסופק אם התפלל תפלת חול או של שבת – אינו חוזר להתפלל, כי מסתמא התפלל של שבת.
 ***
 * הטועה בתפלות שבת והחליף של זו בזו, כגון שאמר בתפלת שחרית 'אתה אחד' או שאמר במנחה 'ישמח משה' – יצא י"ח.

לשחרר ציפיות

הנה נאחה כהן
'היפחות'
 בסופו של דבר לאכזבה, במה אני אכזבתי אותו, האם אפשר לשוחח על כך עם בן-הזוג.
 בד בבד עם ההשתחררות מהציפיות, יש להחדיר לתודעה את המציאות שבן-הזוג נולד להורים אחרים, התחנך בבית ספר אחר, ועברו עליו מאורעות שונים שהטביעו את חותמם על אישיותו. מעל הכל, יש להגיע למסקנה שהוא שונה ממני מעצם היותו איש או אשה, ולכן בדברים רבים לעולם לא נשתווה, ואין זה מרוע לב.

אין לבוא אליו בטענות, כגון: "אני התגברתי על תכונה פלונית מדוע לא תעשה כן גם אתה?", משום שלכל אחד יש תכונות שקל לו להשתחרר מהן ותכונות אחרות שכמעט אי אפשר לשפרן.
 בנוסף, לא תמיד קל לו להשתנות כפי שקל לי. כשעוסקים בשלבים הראשונים של חשיבה וניתוח מערכת היחסים עם בן-הזוג, הדבר אמנם נעשה בצורה מאולצת, אולם אט אט, הופך הניתוח לחלק מהאישיות. האדם רוכש אינטואיציה לגבי התנהגותו של

בשבת שעברה דיברנו שרוב הסבל בחיי בני הזוג מחמת הציפיות שלהם זה מזה, אשר לא מתממשות כפי שרצו. אמרנו שהפתרון הראשון לכך הוא הכרת המציאות כבלתי ניתנת לשינוי, ואף ראינו שבני זוג המחדירים לעצמם שכך הם התכונות של בן זוגי ואיני יכול לשנותם – חייהם מאושרים יותר. בד"כ כל זוג מגיע לתובנה זו שאינו יכול לשנות את בן זוגו, ואם ישכיל להתבונן בטוב שבו – חייו השתנו לחלוטין לטובה.
 אצל בני-זוג מתפתחת במשך הזמן רגישות והבחנה תת-מודעת בנושאים כגון: מה מרכז את עמדת בן-הזוג, ומה מקשיחה? מה אפשר להשיג ממנו בקלות, מה ע"י מאמץ רב, ומה אי אפשר להשיג כלל.
 מה מוציאו מכליו, ומה רק מעלה את חמתו. מה מעניק לו תחושה נעימה ומה יביא אותו לתגובה קשה.
 בנושאים שבהם נרכשה רגישות זו, מתנהל מרקם היחסים תוך זהירות, אך ללא מתח. בני-הזוג כלל אינם מרגישים שלמעשה הם שינו גישות זה כלפי זה. לעומת זאת, בנושאים שבני הזוג לא השתחררו מציפיותיהם, ימשיך להיות ביניהם מאבק שנים רבות.
כיצד משתחררים מהציפיות מבן זוגי?
 ההשתחררות מהציפיות נרכשת לרוב בדרך הקשה, כאשר בעקבות ציפייה באה אכזבה קשה. בני-זוג נבונים אינם מתעלמים מהאכזבה ואינם משאירים אותה במישור הרגשי והמועקתי, אלא משקיעים חשיבה בניתוח המאורע – מה גרם לו להתנהג כך, מה הן נקודות המוצא השונות של בן-הזוג שהביאו

בן-זוגו, בלא שהבחין שהוא בוחן ובודק ומגיע למסקנות התנהגותיות.
 אך וודאי רבים הקוראים מאמר זה שואלים את עצמם: האם באמת צריך אני לקבל את בן זוגי איך שהוא ולא לנסות לשנותו? האם גם שהוא אינו מאזין לי ומתייחס אלי לקבל זאת כמובן מאילוי? האם גם שבן זוגי מתרשל מתפקידו כבן זוג עליי לקבל זאת כמובן מאילוי? על כך נענה ב"ה בשבת הבאה, ובינתיים יצאנו עם הידע שזוג נכון מנסה לנתח כל מאורע בבית מדוע ולמה קרה.

שינו גישות זה כלפי זה. לעומת זאת, בנושאים שבני הזוג לא השתחררו מציפיותיהם, ימשיך להיות ביניהם מאבק שנים רבות.
כיצד משתחררים מהציפיות מבן זוגי?
 ההשתחררות מהציפיות נרכשת לרוב בדרך הקשה, כאשר בעקבות ציפייה באה אכזבה קשה. בני-זוג נבונים אינם מתעלמים מהאכזבה ואינם משאירים אותה במישור הרגשי והמועקתי, אלא משקיעים חשיבה בניתוח המאורע – מה גרם לו להתנהג כך, מה הן נקודות המוצא השונות של בן-הזוג שהביאו

דמעות מסוכנות

אתמול סוף חודש

בחג השבועות נוהגים בקהילות ישראל לקרוא את מגילת רות.

מספרת הגמרא (ב"ב צא) שבועז היה עשיר גדול ששפט את ישראל במשך 7 שנים, והיו לו 60 ילדים: 30 בנים ו-30 בנות, וכשחיתן אותם עשה 120 משאתות (2 משתאות לכל ילד – סעודת אירוסין וסעודת נישואין). בכל סעודה היה מזמין בועז את כל העיר מלבד אדם אחד – מנוח, אביו של שמשון, שחי באותו תקופה. רק אותו לא הזמין מפני שלא היה לו ילדים (קודם שנולד לו שמשון).

כל העיר מגיעה ל-120 משתאות ורק אחד יושב לו בבית, רואה את כולם לבושים, צועדים בשמחה לחתונה, שרים ונהנים ורק הוא בביתו בודד וגלמוד. מדוע עשה זאת בועז הצדיק? למה לא הזמין הוא את מנוח? הרי דווקא בגלל שמנוח לא זכה לילדים, זוהי דווקא הסיבה להזמין ולשמחו?!

אלא מסביר המהרש"א זצ"ל שכל האורחים שהגיעו למשתה באותה תקופה לא היו מביאים צ'קים או מתנות, אלא היו משיבים לבועז את שכרו בכך שהיו מזמינים גם אותו לחתונת בניהם. אך מנוח, שלא זכה לילדים, לא יכל לפרוע את שכרו לבועז, ולכן היה צריך להביא מתנה או צ'ק, ובעז שהיה צדיק ולא רצה מתנות, כיוון ששווא מתנות – יחיה, לכן לא הזמין, כדי לא לקבל מתנות, אך לא חלילה מרוע לבו. אך אומרים חכמים, שאע"פ שכוונת בועז היתה לטובה, אך כיוון שנגרם למנוח צער – נענש בועז וכל 60 בניו ובנותיו של בועז מתו.

משפחה שלימה נמחקה בגלל צער של יהודי אחד שיושב לו לבד בביתו. רגיל היה לומר מרן החזון איש זצ"ל: "האושר הגדול ביותר בחיים הוא לעבור את כל החיים מבלי לפגוע באף יהודי". ובפרט שיש להיזהר באונאת אשתו, שכתב על כך הסמ"ע: "לפי שהאשה רכה בטבעה, ועל צער מועט היא בוכה, וה' יתברך מקפיד על הדמעות... שאע"פ ששערי תפילה ננעלו, שערי דמעה לא ננעלו, כי אין מדרכו של הקב"ה לשתוק ולהחריש על הדמעות".

מספר הרב יצחק זילברשטיין שליט"א: "מי שיקרא את הסיפור הבא ידע שהמצער את אשתו וגורם לה לבכות – משחק ממש באש. בספר 'שואל ונשאל' מובא מעשה נורא שאירע אצל אמו של הגאון ר' משה כלפון הכהן זצ"ל.

אמו של ר' משה, יונה היה שמה, היתה צדקת גדולה, ולאחר נישואיה היא זכתה ללדת 3 בנות, זו אחר זו, ועמדה מלדת. לצערה, היא לא זכתה ללדת לבעלה בן זכר.

בעלה הצדיק, ר' שלום הכהן זצ"ל, שראה שאשתו אינה יכולה ללדת יותר, חשש מאוד, שהרי כדי לקיים מצוות פריה ורביה יש לזכות גם בבן זכר, ולכן, החליט לשאת אשה נוספת, כדי לזכות להקים זרע של קיימא כדברי חז"ל. יונה הצדקת הפצירה בבעלה והתחננה לפניו

שימתין שנה נוספת, ואם לא תלד עד סוף השנה – היא מסכימה שישא אחרת בנוסף לה. ר' שלום, בעלה, שמע את דברי אשתו, אך בליבו החליט שאין להמתין אחר שנים רבות והחליט בליבו לחפש שידוך. והנה, באחד הימים ניגשה לר' שלום שדכנית מהעיר והציעה לו אשה שמתאימה לו, כדי שישא אף אותה. ר' שלום הסכים לעניין והחליט לשאת אותה, וכל זאת בלא שאשתו הצדקת יודעת מאומה מההצעה והחתונה הקרבה.

והנה, הגיע יום החתונה. ר' שלום הכהן לא רצה לצער את אשתו ולגלות לה מכל העניין, ולכן ניגש אליה ואמר לה: "יונה אשתי הצדקת, חייב אני לסדר עניין חשוב בעיר אחרת, ולכן לא אוכל לשוב הלילה לבית, נתראה מחר אי"ה", חתם ועשה את דרכו לחופתו בעיר השניה.

יונה הצדקת לא חשדה כלל בבעלה וברכה אותו לשלום.

למחרת, חיכתה יונה הצדקת לבעלה עד שעה מאוחרת והחלה לדאוג האם אירע חלילה אסון לבעלה. היא ניצבה על פתח הבית והמתינה לבואו. והנה, עברה לפתע אחת מנשות העיר במקום ושאלה לשלומה: "יונה היקרה, מדוע עומדת את בחוץ ופניך נסוכות דאגה?". "לבעלי הצדיק, ר' שלום, אני מחכה בדאגה, מפני שעדיין לא שב מאתמול", השיבה יונה בתמימות.

"אוי יונה התמימה, וכי אינך יודעת שבעלך מתעכב מפני שהתחתן אמש עם אשה שניה", לגלגה האשה. יונה הצדקת שמעה את הדברים, התמלאה בצער רב ובכי גדול שמילא את ליבה, ומרוב צער היא פלטה מפיה משפט נורא: "לבעלי הצדיק, שעשה כך ולא המתין לי, איני מאחלת מיתה משמיים, אלא רק עוני, אך השדכנית שהכניסה צרה לביתי ושרפה את ליבי – תמות בשריפה!", אמרה ופרצה בבכי קורע.

שערי דמעה לא ננעלו והקב"ה שומע את בכיה של האשה הרגישה. והנה, לאחר זמן קצר, ר' שלום הכהן בעלה, שהיה מעשירי העיר, התהפך עליו עליו הגלגל עד שאיבד את כל ממונו ולא היתה לו פרוטה בכיסו. והשדכנית, נכנסה באחת הלילות למקום אסיפת פסולת הזיתים, ולפתע פרצה שריפה גדולה, והיא הסתבכה בלהבות, ובבוקר מצאו את גופתה שרופה. מהשמיים ראו בעלבונה ובעוניה, ורחמי ה' התגלגלו עליה ועוד באותה שנה התעברה וזכתה לבן קדוש, הלא הוא ר' כלפון משה הכהן זצ"ל.

כמה צריך להיזהר האדם שלא לצער אף יהודי ויהודיה ובפרט את אשתו שדמעתי. מצויה, והקב"ה מקפיד מאוד על הדמעות. ומצד שני, כמה צריך האדם הנפגע שיזכה להיות מן העולבין ואינן נעלבים ויזהר מאוד שלא לפלוט מילים קשות בשעת הצער והכעס, מפני שהקב"ה שומע את דמעותיו ואת כל בקשותיו באותו רגע, ובמקום לומר מילים קשות נגד חברו, יקבל את הייסורים מאת ה' באהבה, ויבקש בקשות טובות בשעת רצון שכזו. שהרי זכתה יונה הצדקת לבן גדול שהאיר את ישראל, בזכות כך שקיבלה את העלבון והסבל.

אמר החזון איש זצ"ל: "האושר הגדול ביותר בחיים הוא לעבור את כל החיים מבלי לפגוע באף יהודי". ובפרט יזהר באונאת אשתו, שכתב על כך הסמ"ע: "לפי שהאשה רכה בטבעה, ועל צער מועט היא בוכה, וה' יתברך מקפיד על הדמעות, שאע"פ ששערי תפילה ננעלו, שערי דמעה לא ננעלו, כי אין מדרכו של הקב"ה לשתוק ולהחריש על הדמעות".

